

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Mrázovou, Ph.D. v právní věci

žalobce: **P. A.**, nar. X, státní příslušnost G. r.
zastoupen advokátem JUDr. Hugem Körblem
sídlem Hybernská 1007/20, 110 00 Praha 1

proti

žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 12. 2023, č. j. MV-195296-4/SO-2023,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora specifikovaného rozhodnutí žalované, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno prvostupňové rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky, ze dne 11. 10. 2023, č.j. OAM-36905-12/DP-2023 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“ nebo „prvostupňové správní rozhodnutí“), kterým byla podle § 46 odst. 5 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. a)

zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPC“), zamítnuta žádost žalobce o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia dle § 42d ZPC, neboť se nepodařilo ověřit údaje uvedené v žádosti.

2. Správní orgány dospěly k závěru, že i přes provedení pohovoru a vyhodnocení předložených dokladů se nepodařilo ověřit údaje uvedené v žádosti žalobce ve vztahu k plnění deklarovaného účelu jeho pobytu na území. S žalobcem byl proveden pohovor v souladu se ZPC, v jehož rámci byla zjišťována motivace žalobce ke studiu a hlavně ověřováno to, jaké informace má žalobce o plánovaném studiu, jak využije toto studium a jak dané studium navazuje na obor, který žalobce již vystudoval. O průběhu pohovoru byl sepsán záznam, proti němuž žalobce ničeho nenamítal a jeho správnost stvrdil svým podpisem. Správní orgány neshledaly, jak z doložených náležitostí, tak i ze záznamu o pohovoru, že by měl žalobce v době podání žádosti k dispozici dostatečné informace o zamýšleném účelu pobytu (studiu), a že by dostatečně prezentoval motivaci k němu. Předložení všech náležitostí žádosti neznamena, že pobytové oprávnění bude automaticky vydáno. V přezkoumávané věci bylo mimo hodnocení formálních kroků posuzováno také naplnění obligatorních náležitostí žádosti z hlediska vyloučení rizika zneužití pobytového oprávnění k jinému než deklarovanému účelu, a to vysvětlením motivace ke studiu, volby školy, studijního programu apod. V dané věci však žalobce žádný relevantní důvod pro další studium neuvedl. Povšechná tvrzení ohledně volby vzdělávací instituce nijak nerozvedl a neobjasnil, co jej vedlo k tomu, aby opustil stávající zaměstnání a podnikání a vycestoval z domovského státu. Informacemi o detailech studia nedisponoval, zmatečně vypovídal o přijímacím řízení, kdy nejprve uváděl, že vykonal přijímací pohovor, poté prohlásil, že pohovor nevykonal. Také motivace žalobce k dalšímu studiu, k němuž se vrací po 4 letech od ukončení předchozího studia, je nepřesvědčivá. Otázky směřující ke zjištění účelu pobytu na území a jeho motivaci jsou stěžejní. V době podání žádosti již žalobce mohl být informován o obsahu studia, zvláště jsou-li na webových stránkách školy o něm k dispozici detailní informace i v anglickém jazyce. Vzhledem k tomu, že jde o řízení zahajované na návrh (žádost), byla iniciativa na žalobci, jenž měl povinnost tvrdit rozhodné skutečnosti a tyto podložit relevantními důkazy. Vzhledem k tomu, jak žalobce vypovídal při pohovoru o své motivaci ke studiu, volbě studijního programu a volbě vzdělávací instituce, žalovaná dospěla k závěru, že deklarovaný studijní záměr představuje pro žalobce formální záminku pro získání pobytového oprávnění na území. Žalobcem poskytnuté informace odůvodňující volbu studia na Mendelově univerzitě vyhodnotila žalovaná za nevěrohodné, neurčité a neopodstatněné, jenž vzbuzují pochyby o skutečném a vážném zájmu žalobce plnit tvrzený účel pobytu, když úmysl studovat nebyl dostatečně a bez pochybností prokázán. Ze samotné motivace žalobce ke zvolenému studiu dovodila žalovaná závažné a objektivní důvody vedoucí k domněnce, že žalobce nebude plnit účel pobytového oprávnění. Zjištěné skutečnosti jsou s ohledem na článek 20 odst. 2 písm. f) směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801 ze dne 11. 5. 2016, o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair (dále jen „Směrnice 2016/801“), způsobilé vyvolat pochybnosti ohledně toho, zda žalobce bude plnit účel pobytu. Z právní úpravy nevyplývá povinnost uvádět, o jaký jiný účel pobytu by se mělo jednat. Postačující je zjištění důvodných obav o zneužití účelu pobytu. Na základě těchto důvodných pochybností bylo na místě aplikovat § 56 odst. 1 písm. a) ZPC a povolení

k dlouhodobému pobytu žalobci neudělit. Žalovaná rovněž vyhodnotila přiměřenost dopadu napadeného rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalobce. Uzavřela, že zamítnutí žádosti žalobce nebude mít nepříznivý, resp. nepřiměřený dopad do jeho rodinného a soukromého života.

II. Shrnutí žalobní argumentace

3. Důvodem nevyhovění žádosti žalobce o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia byla pochybnost, zda žalobce bude plnit účel pobytu, tedy studium. V této souvislosti žalobce namítal, že nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav. Žádost žalobce nebyla hodnocena objektivně a byla posuzována výlučně na základě výsledků pohovoru s žalobcem (zaznamenán v protokolu o pohovoru). Podle žalobce nelze vycházet při posuzování žádosti o konkrétní pobytové oprávnění pouze z výsledků pohovoru.
4. Žalobce má zájem studovat v magisterském programu International Territorial Studies na Fakultě regionálního rozvoje a mezinárodních studií Mendelovy univerzity v Brně. Studijní program se dle svého popisu zaměřuje na mezinárodní vztahy a rozvoj, a to jak z pohledu ekonomického, tak i politického. Absolvent studia může být například odborník v mezinárodní či národní instituci, který se bude zabývat rozvojem státu a společnosti.
5. Žalobce má ukončené bakalářské studium, záměr studovat magisterské studium je tak oprávněný. Bakalářské studium žalobce bylo zaměřeno na zacházení s veřejnými a soukromými finančními prostředky, částečně ekonomicky a částečně technicky. Podobně zaměřený je i magisterský program studia v ČR.
6. Žalobce také zopakoval svá tvrzení uplatněná již při pohovoru, která se týkala zajištěných finančních zdrojů i z vlastního podnikání. Žalobce má velkou farmu s kokosovými, kakaovými, citrusovými a kaučukovými plantážemi. Na farmě má dva stálé zaměstnance a k tomu najímá brigádníky. V době žalobcovy nepřítomnosti bude mít na starost farmu žalobcův bratr. Chod farmy by mohl sledovat i na dálku, neboť na farmě využívá moderní technologie. Studium v České republice žalobci přinese nové znalosti, informace a vědomosti, které mu pomohou zlepšovat podnikání a povznést ho na další vyšší úroveň.
7. Žalovaná vytýkala žalobci, že dostatečně nevysvětlil, jak porovnával ČR s jinými státy či Mendelovu univerzitu s jinými vysokými školami. Žalobce má však za to, že své úvahy uvedl dostatečně. Pokud žalobce při pohovoru nesdělil, že Českou republiku srovnával s Polskem, Německem a Velkou Británií, neznamená to, že jde o důkaz o tom, že žalobce ve skutečnosti nechce v ČR studovat. Obdobně to platí i pro srovnání vysokých škol. Výběr nespočívá na tom, že si porovnává jednotlivé možnosti, když mu nic nebrání v tom, aby si vybral jednu možnost bez porovnávání. Nicméně žalobce uvedl, jakým způsobem si ČR prověřoval a vybíral. Totéž platí i o výběru Mendelovy univerzity v Brně. Žalobce se tedy neztotožnil s tvrzením žalované o tom, že při pohovoru žalobce nedostatečně vyprávěl o předmětech a průběhu studia. Pochybnosti shledané žalovanou nemají oporu ve zjištěném stavu, resp. stav nebyl zjištěn dostatečně.
8. Žalobce znovu poukázal na to, že je třeba přihlížet ke všem souvislostem, a nikoliv jen k tomu, jak odpovídal při pohovoru. Pokud mu byly vytýkány některé odpovědi, pak žalobce poukazuje na to, že smyslem pohovoru je ověření, zda má žalobce skutečný a vážný zájem o pobyt, o který žádá, a zda má v úmyslu plnit požadovaný účel pobytu.

Pohovor je třeba hodnotit komplexně a v žádném případě nemá být jeho smyslem pouhé hledání rozporů (srov. rozsudek NSS ze dne 29. 10. 2015, č.j. 5 Azs 89/2015 – 30). S odkazem na § 169i odst. 2 ZPC je povinností zastupitelského úřadu provést kontrolu podání a následně pomoci žalobci odstranit případné nedostatky podání, včetně poskytnutí lhůty k jejich odstranění.

9. Pokud žalovaná uvedla, že je přesvědčena o tom, že deklarovaný studijní záměr představuje jen formální záminku pro získání pobytového oprávnění na území, a to vzhledem k odpovědím žalobce při pohovoru o jeho motivaci ke studiu a o volbě studijního programu, pak žalobce má naopak za to, že takový závěr z pohovoru nevyplývá. Není pravdou, že žalovaná vychází především z výsledku pohovoru, nýbrž pouze z výsledku pohovoru.
10. Žalobce zcela odmítl závěry žalované o tom, že by jeho tvrzení uvedená v odvolání byla účelová jen v reakci na napadené rozhodnutí. Jedná se o jeho odvolací argumentaci.
11. Žalobce doložil veškeré požadované dokumenty, má v úmyslu studovat v ČR, pročez žádá o pobytové oprávnění za tímto účelem. Podání žádosti je výsledkem řady úkonů, které jsou náročné na čas i peníze. Pokud žalobce tyto úkony absolvoval, svědčí to o tom, že jeho žádost je vážná a opravdová. Rozhodl se, že chce dále studovat, a to v zahraničí, přitom si vybral stát i vysokou školu. Vybral si také vhodný studijní program a studijní obor. Na zvolené vysoké škole se domluvil a absolvoval úspěšně přijímací řízení. Doložil řadu dokumentů. Zaplatil požadované poplatky. Všemuto tomuto úsilí dal svůj čas, energii a peníze. To svědčí o silné motivaci žalobce dočasně žít a studovat v České republice.
12. Z mezinárodního i evropského práva vyplývá přednostní postavení studentů, které se projevuje v povinnosti států umožnit zájemcům o studium studovat a pouze ve výjimečných případech toto právo nepřiznat. Státy se mají snažit přednostně zájemcům o studium umožňovat zde studovat. Žalobce připomněl čl. 26 Všeobecné deklarace lidských práv, dle které platí, že každý má právo na vzdělání. Dále připomněl bod 14 preambule Směrnice 2016/801, podle kterého je v zájmu podpory celé Evropy jako význačného světového centra pro studium to, že by se měly zlepšit a zjednodušit podmínky vstupu a pobytu pro ty, kteří by rádi za tímto účelem přišli do EU.
13. Z čl. 20 odst. 2 písm. f) Směrnice 2016/801 vyplývá zásada, že pobytové oprávnění má být spíše uděleno, než neuděleno. Má-li být neuděleno, pak důvodem musí být buď důkazy nebo závažné a objektivní důvody k domněnce o pobývání za jiným účelem. Ačkoliv žalobce plně respektuje úvahy správních orgánů ohledně plnění účelu pobytu, má zato, že v jeho případě není splněno nic, z čeho by mohly být dovozovány závažné o objektivní důvody k domněnce o plnění jiného účelu pobytu. Žalovaný uvedl pochybnost o plnění účelu pobytu žalobcem, avšak neuvedl, o jaký účel pobytu tedy žalobce usiluje. Ke svým závěrům neuvedl jediný důkaz. Rovněž neuvedl objektivní důvody, nýbrž pouze své subjektivní důvody. Takové důvody nebyly ani závažné. Je tedy třeba zjistit, zda zjištění správních orgánů jsou natolik silná, aby byla v souladu se ZPC a Směrnicí 2016/801, a tedy důvodem pro neudělení pobytového oprávnění žalobci.
14. Osobní poměry žalobci nebrání v tom, aby po určitou dobu žil a studoval v zahraničí. Je svobodný a nemá děti.
15. Správní orgány nesprávně vyhodnotily plnění účelu pobytu žalobcem. Žalovaná své případné pochybnosti nedovodila v souladu se ZPC a Směrnicí 2016/801, protože

zjištěné pochybnosti správních orgánů nedosahovaly takové intenzity, aby odůvodnily neudělení pobytového oprávnění žalobci.

16. S ohledem na výše uvedené žalobce soudu navrhl, aby obě napadená rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalované k žalobě

17. V podaném vyjádření žalovaná uvedla, že žalobce v žalobě uplatnil v zásadě shodné námitky, které již uvedl v odvolání a jimiž se žalovaná důkladně zabývala. Navíc námitky žalobce jsou obecného charakteru. Žalovaná setrvala na tom, že při zjišťování stavu věci postupovala v souladu se zákonem a své rozhodnutí, založené na aplikaci § 56 odst. 1 písm. a) ZPC, řádně odůvodnila. V podrobnostech odkázala na obsah napadeného rozhodnutí a na kompletní správní spis. Žaloba nepřináší žádnou novou relevantní argumentaci, která by správnost a zákonnost žalovaného rozhodnutí zpochybňovala. Žalobce přijatý závěr napadá, aniž by uváděl, v čem se závěry žalované nesouhlasí. Odkazy na Všeobecnou deklaraci lidských práv a na Směrnici 2016/801 jsou jen obecné, konkrétní pochybení žalované namítána nejsou.
18. Žalovaná odkázala na závěry usnesení Ústavního soudu ze dne 13. 6. 2013, sp.zn. II. ÚS 1149/13, který dospěl k závěru, že „*Rozhodovacímu procesu žalované je vlastní jistá míra abstrakce a obecnosti. Mnohdy je potřeba vycházet z určitých předpokladů a nikoli objektivně zjištěných skutečností, které lze hodnověrně verifikovat až po případném udělení víza.*“ Žalovaná dále poukázala na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu (příkladem na rozsudek ze dne 5. 4. 2018, č.j. 9 Azs 438/2017-25), z níž lze dovodit, že „*podstatou dispoziční zásady je mimo jiné povinnost účastníka řízení (žadatele) tvrdit rozhodné skutečnosti a navrhopvat k prokázání svých tvrzení důkazy.*“ Bylo tedy na žalobci, aby poskytl správnímu orgánu veškeré relevantní informace.
19. Z judikatury správních soudů, která se sice týkala § 56 odst. 1 písm. h) ZPC (rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 15. 10. 2014, č. j. 9 A 139/2011-65, či ze dne 23. 3. 2018, č. j. 6 A 85/2015-34), lze dovodit, že správní orgány nemají povinnost zjišťovat, za jakým konkrétním účelem hodlá žalobce pobyt zneužít. Je zcela postačující zjištění důvodných obav o jeho zneužití. Ze Směrnice 2016/801 pak vyplývá, že posuzující správní orgány mohou zkoumat, zda žadatel o dlouhodobý pobyt (vízum) nemá v úmyslu zneužít tento pobyt (vízum), např. k jinému než deklarovanému účelu, a to v případě, že existují konkrétní důkazy vedoucí k takovému závěru nebo se na základě závažných a objektivních důvodů lze o této skutečnosti domnívat.
20. S ohledem na výše uvedené žalovaná soudu navrhla, aby žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Replika žalobce

21. Žalobce reagoval podáním na vyjádření žalované. Setrval na dosavadním právním názoru a žalobní argumentaci. Uvedl, že respektuje postup zastupitelského úřadu, který s žadatelem provádí pohovor. Nesouhlasí však s provedeným hodnocením toho, zda žalobce chce plnit účel pobytu či nikoliv, neboť to nemůže být založeno výlučně na tom, jak žadatel odpovídal na otázky při pohovoru. Je potřeba zhodnotit situaci, ve které se žadatel nacházel, dále zhodnotit jeho poměry, schopnosti a dosavadní život. Teprve poté lze hodnotit žadatele dále vhodnými otázkami. V této souvislosti žalobce odkázal na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 29.1.2024, č.j. 55 A 50/2022-23, v němž soud uvedl, že „je na zastupitelském úřadu, aby vhodně volenými doplňujícími otázkami zjistil potřebné skutečnosti (popřípadě na ministerstvu či žalované), a aby

dalšími postupy (např. ve spolupráci s vysokou školou) obstaral další důkazy, na nichž je možné založit aplikaci článku 20 odstavec 2 písm. f) směrnice (EU) 2016/801.“

22. Žalobce zopakoval, že chce studovat v magisterském programu International Studies na Fakultě regionálního rozvoje a mezinárodních studií Mendelovy univerzity v Brně. Jedná se o studijní program, který se zaměřuje na mezinárodní vztahy a rozvoj, jak z pohledu ekonomického, tak z pohledu politického. Má ukončené bakalářské studium, které bylo zaměřeno na zacházení s veřejnými a soukromými finančními prostředky (jak po stránce ekonomické, tak technické). Podobně je zaměřený i magisterský program, který si žalobce vybral k dalšímu studiu. Po absolvování studia může být žalobce odborníkem v mezinárodní či národní instituci pro rozvoj státu a společnosti. Žalobce je svobodný, bezdětný, má zajištěné dostatečné finanční prostředky ze svého podnikání v Ghaně, které je současně připraveno, aby fungovalo i při jeho dočasné nepřítomnosti. Zájem žalobce o magisterský studijní program v ČR zcela odpovídá jeho dosavadnímu studiu. Není dán žádný důvod pro zpochybňování úmyslu žalobce studovat v cizím státě. Rovněž z pohovoru se žalobcem nevyplynul žádný závažný důvod, pro který by mělo být odepřeno žalobci studium, resp. pobytové oprávnění za účelem studia. Důvod pro neudělení pobytového oprávnění žalobci za účelem studia žalobce považuje za slabý, nedostatečný a nekonkrétní co do zdůvodnění ve smyslu Směrnice 2016/801.

V. Posouzení věci krajským soudem

23. Soud v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), bez nařízení jednání přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) a podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.), napadené rozhodnutí žalované, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**.
24. Rozhodování o udělení víza zasahuje do veřejných subjektivních práv cizince, a je proto rozhodnutím ve smyslu § 65 s.ř.s., které svojí povahou splňuje zákonné podmínky pro to, aby mohlo být podrobeno soudnímu přezkumu.
25. Dlouhodobé pobyty a dlouhodobá víza, které přesahují dobu tří měsíců, jsou udělována na základě vnitrostátních právních předpisů, konkrétně na základě ZPC, přitom jednotlivé podoblasti jsou dále upravovány směrnicemi, které jsou do českého právního řádu implementovány.
26. Směrnice 2016/801 stanoví podmínky vstupu a pobytu cizinců na dobu delší než 90 dnů na území členských států, a to za účelem výzkumu, studia, stáže (...). Podle článku 2 odst. 1 věty první citované směrnice se tato směrnice vztahuje na státní příslušníky třetích zemí, kteří žádají o přijetí nebo byli přijati na území členského státu EU za účelem výzkumu, studia, stáže nebo dobrovolnické služby v Evropské dobrovolné službě.
27. V posuzovaném případě byl žalobce příslušníkem třetí země, který žádal o přijetí na území členského státu na dobu delší než 90 dnů za účelem studia, a jedná se tedy o studium (studenta) ve smyslu příslušné unijní směrnice. Bylo proto nutné Směrnicí 2016/801 při posuzování žádosti o vízum zohlednit. Příslušná ustanovení ZPC, včetně důvodů pro neudělení dlouhodobého víza, proto musí být vykládána eurokonformně, v souladu s příslušnou směrnicí.
28. Podle § 46 odst. 1 ZPC platí pro povolení k dlouhodobému pobytu obdobně § 31 odst. 1 písm. a) až e), § 33, § 34, § 37, § 38, § 55, § 56, § 58 odst. 3 a § 62 odst. 1 vztahující se

- na dlouhodobé vízum. Také podle § 46 odst. 5 ZPC platí pro povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia na území (§ 42d) obdobně § 46 odst. 1 věta druhá, § 37, § 55, § 56 odst. 1 písm. a) až c), e), g), h), l) a m), § 56 odst. 2 písm. a) a § 62 odst. 1 vztahující se na dlouhodobé vízum. Z uvedeného vyplývá, že v případě označených zákonných ustanovení vztahujících se také na nyní přezkoumávaný případ, platí obdobná právní úprava jak pro povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia tak i pro udělení dlouhodobého víza.
29. Na věci týkající se dlouhodobého víza či dlouhodobého pobytu za účelem studia se vztahuje shora již zmíněná Směrnice 2016/801, z níž lze dovodit nejen podmínky vstupu a pobytu studentů ze zemí mimo EU, ale také právo na spravedlivé a řádné projednání žádosti o povolení k pobytu. Ze všech shora uvedených důvodů je žaloba způsobilá soudního přezkumu zdejším soudem.
 30. K rozhodovacímu procesu ve věcech udělení víza a k postupu při zjišťování stavu věci se vyjádřil i Ústavní soud, podle kterého je *„procesu vlastní jistá míra abstrakce a obecnosti, neboť mnohdy je třeba vycházet z určitých předpokladů, a nikoliv objektivně zjistitelných skutečností. Požadavek na obstarání vyčerpávajících, přesných a podrobných podkladů by totiž ve svém důsledku vedl k popření smyslu rozhodování o udělení víza. Zamýšlené jednání cizinců totiž nelze dopředu naprosto jednoznačně identifikovat a kvalifikovat. I dostatečně podložené obavy či nejasnosti mohou být důvodem způsobilým k neudělení víza, resp. k zamítnutí žádosti o nové posouzení (viz např. usnesení Ústavního soudu ze dne 13. 6. 2013, sp. zn. II. ÚS 1149/13).“* Problematikou rozhodování o neudělení víza či neprodloužení víza ve vazbě na základní práva se Ústavní soud v minulosti zabýval již v řadě případů, např. v nálezu ze dne 24. 4. 2012, sp. zn. Pl ÚS 23/11 (vyhlášen pod č. 234/2012 Sb.), později např. v usnesení ze dne 20. 3. 2018, sp. zn. I. ÚS 829/18. Ústavní soud sice výše uvedené závěry vyslovil v souvislosti s posuzováním žádosti cizince o udělení dlouhodobého víza, nicméně tyto závěry jsou aplikovatelné i v případě žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, když důvody pro neudělení dlouhodobého víza uvedené v § 56 ZPC se použijí s odkazem na § 46 odst. 1 a 5 ZPC i v daném případě (neudělení povolení k dlouhodobému pobytu).
 31. Požadované pobytové oprávnění v projednávané věci je upraveno v právu Evropské unie, kdy je možné přistoupit k zamítnutí žádosti o dlouhodobé pobytové oprávnění pouze v případě, že je dán některý z důvodů předpokládaných příslušnou směrnicí. V souladu s čl. 20 odst. 1 směrnice 2016/801 členský stát žádost zamítne, pokud cizinec nesplní obecné podmínky stanovené v čl. 7 nebo zvláštní podmínky uvedené v čl. 11 (podmínky pro studenty), popř. pokud předloží doklady, které byly získány podvodně nebo byly padělány či pozměněny. Členský stát může žádost zamítnout také na základě čl. 20 odst. 2 Směrnice 2016/801, v němž je upraveno několik fakultativních důvodů zamítnutí žádosti. Jedním z nich je podle písm. f) situace, kdy má členský stát důkazy nebo závažné a objektivní důvody k domněnce, že státní příslušník třetí země by v zemi pobýval za jiným účelem, než pro který žádá o přijetí.
 32. K uvedeném se také vyjádřil NSS v rozsudku ze dne 6. 11. 2024, č.j. 6 Azs 38/2024 – 28, bod 31, že *„povolení není možné vnímat jako privilegium, a pokud stát hodlá povolení odeprít, musí k tomu mít dostatečně závažné a přesvědčivé důvody.“*
 33. Z čl. 5 odst. 3 Směrnice 2016/801 vyplývá, že jakmile jsou splněny všechny obecné i zvláštní podmínky, má státní příslušník třetí země nárok na povolení.

34. V souvislosti s posledně uvedeným krajský soud potvrzuje argumentaci správních orgánů v této věci, a to že samotné předložení obligatorních náležitostí k žádosti o povolení dlouhodobého pobytu za účelem studia automaticky neznamená, že toto pobytové oprávnění musí být cizinci uděleno. Správní orgány mohou např. zkoumat, zda žadatel nemá v úmyslu pobytové oprávnění (dlouhodobé vízum) zneužít k jinému než deklarovanému účelu. K zamítnutí žádosti o takové pobytové oprávnění (dlouhodobé vízum) pak mohou přistoupit v případě naplnění podmínek uvedených v čl. 20 odst. 2 písm. f) Směrnice 2016/801, tedy zjistí-li důkazy nebo závažné a objektivní důvody k domněnce, že by žadatel v zemi pobýval za jiným účelem, než pro který žádá o přijetí na území.
35. Pro potřeby projednávaného případu soud z textu Směrnice 2016/801 vyložil, že důkazní břemeno ohledně domněnky zneužití pobytu za jiným než studijním účelem, nese členský stát (jeho příslušné orgány). Dále je zřejmé, že členský stát musí mít pro zamítnutí žádosti k dispozici buď ad a) důkazy nebo ad b) závažné a objektivní důvody, které směřují k domněnce, že státní příslušník třetí země by v zemi pobýval za jiným účelem, než pro který žádá o přijetí. Soud si je vědom, že některé aspekty výkladu čl. 20 odst. 2 písm. f) Směrnice 2016/801 byly předmětem řízení o předběžné otázce před Soudním dvorem EU (rozhodnutí ze dne 29. 7. 2024 ve věci C-14/23 Perle; body 47 až 48 rozhodnutí se věnují prokázání zneužívající povahy žádosti o přijetí na území).
36. Pro účely projednávané věci soud konstatuje, že směrnici požadovaným důkazem může být za určitých okolností i obsah pohovoru provedený s cizincem na zastupitelském úřadu ČR. Tak tomu bude v případě, že již ze samotného průběhu pohovoru a ze skutečností sdělených cizincem bude zjevné, že studijní účel pobytu nebude naplněn. K podloženému závěru o zneužití pobytu za jiným účelem může vést to, že to cizinec sám přímo či nepřímo při pohovoru uvede a nebo může jít i o kumulaci řady dílčích byť závažných indicií, např. cizinec nezná na potřebné úrovni jazyk, v němž bude studium realizováno, není schopen uvěřitelně popsat svou motivaci ke studiu, nezná podrobně podmínky a průběh studia, nezaplatil poplatky za studium, neví, proč si vybral ke studiu Českou republiku, nezná praktické podmínky života v České republice apod. K domněnce o zneužití pobytu za jiným než studijním účelem naopak nepostačuje pouze to, že cizinec odpovídá na otázky zastupitelského úřadu stručně či obecně. Pak je na zastupitelském úřadu, aby vhodně volenými doplňujícími otázkami zjistil potřebné skutečnosti anebo dalšími postupy obstaral další důkazy.
37. Dle § 169k odst. 1 ZPC může zastupitelský úřad v řízení o žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu provést se žadatelem pohovor. Skutečnosti zjištěné při pohovoru jsou podkladem pro vydání rozhodnutí.
38. Z napadených rozhodnutí vyplývá, že správní orgány založily své závěry v této věci právě na pohovoru provedeném se žalobcem dne 14. 8. 2023 při osobním podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu na Velvyslanectví České republiky v Ghaně. Průběh pohovoru byl zachycen v záznamu z pohovoru, jenž tvoří součást správního spisu. Ministerstvo na stranách 2 až 3 prvostupňového rozhodnutí a žalovaná na stranách 6 až 8 napadeného rozhodnutí odůvodnily, proč jsou odpovědi žalobce nevěrohodné, nepřesvědčivé, a proč z pohovoru nevyplyvá dostatečná a uvěřitelná motivace ke studiu, včetně pochybností o faktickém účelu pobytu. S jejich hodnocením se soud ztotožnil.
39. Žalobce mimo jiné uvedl, že v roce 2019 získal bakalářský titul na univerzitě Kofordia Technical University, kde studoval obor Btech Procurement and Supply Chain Management (Zadávání veřejných zakázek a řízení dodavatelského řetězce). Pro

pokračování ve studiu se rozhodl se 4letým odstupem proto, že šetřil peníze. Pracuje jako Procurement Officer (referent pro zadávání veřejných zakázek), kde si vydělává asi 2700 GHS měsíčně a dále má pravidelný příjem z podnikání – vlastní farmu s kokosy a dalšími plodinami, kde vydělává asi 35 000 GHS ročně. Vedle toho žalobce uvedl, že je svobodný a bezdětný, žije sám v podnájmu. K dotazu, proč se rozhodl pro studium v ČR, žalobce uvedl, že jde o jednu z nejšťastnějších a nejbezpečnějších zemí. K dotazu, zda porovnával tedy více zemí pro studium, žalobce uvedl, že nikoliv. Informace o ČR si našel na Google, a to tak, že nehledal ČR, ale hledal index štěstí v zemích. Tam uviděl ČR, a tak se rozhodl zde studovat. Nikdo mu tedy nic o ČR neřekl. Stejně tak se na internetu dozvěděl o možnosti studia na škole, kam byl přijat. K dotazu, proč nechce studovat v jiném státě střední Evropy, kde jsou podmínky pro studenty velmi podobné jako v ČR, žalobce uvedl, že neví, že školy nijak neporovnával, ale zvolil si ČR, neboť je nejšťastnější zemí. Žalobce na dotaz zastupitelského úřadu uvedl přesný název školy a oboru, který hodlal studovat (Mendelova univerzita v Brně, Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií, obor International Territorial Studies). K dotazu na motivaci k výběru právě tohoto studijního programu žalobce uvedl, že je to stejné, jako obor, v němž pracuje a k pochybovačnému dotazu, zda je to opravdu stejné, doplnil, že nejde o úplně stejný obor, nicméně jde o podobný obor. Dále měl vyjmenovat konkrétní argumenty, proč nechce tento studijní program studovat na jiné vysoké škole v ČR. Žalobce k tomu uvedl, že Mendelova Univerzita je nejlepší a k doplňujícímu dotazu, s čím toto porovnával, žalobce uvedl, že s Karlovou univerzitou. K doplňujícímu dotazu zastupitelského úřadu upřesnil, že má lepší výzkumy, a že to ví z internetu. Na otázku, zda se zajímal o možnosti studia zvoleného programu v jiných státech EU, žalobce sdělil, že toto neporovnával a na otázku, proč toto neporovnával již neodpověděl. K dotazu, aby uvedl alespoň tři kritéria, podle kterých porovnával školy, odpověděl: index štěstí, bezpečnost a obsah programu. K dotazu, proč nezvolil studium v domovské zemi, žalobce uvedl, že takový program tam úplně není. Žalobci bylo dále uloženo, aby obsírně pohovořil o plánovaném studiu v České republice (nikoliv stručně), k čemuž žalobce uvedl, že studijní program je vhodný pro budoucí diplomaty a vládní odborníky, člověk pochopí politiku rozvíjejícího se světa a dostane hodně znalostí o ekonomice nebo o tom, jak zacházet s přírodními zdroji nebo jak řešit konflikty. K dotazu na alespoň 3 předměty z prvního semestru žalobce sdělil: General approaches to food security, Global Production network, Political science; jejich program znal velmi okrajově. K dotazu na požadavky pro absolvování studia a zakončení studia žalobce uvedl, že musí splnit 20 předmětů, získat 120 kreditů, obhájit diplomovou práci a vykonat státní závěrečnou zkoušku. K přihlášce ke studiu přikládal svůj diplom a výsledky bakalářského studia. Během přijímacího řízení byl v kontaktu „s nějakou Vendulou“. K dotazu, zda vykonal nějakou přijímací zkoušku a jak tato proběhla, žalobce uvedl, že ano, proběhla on-line v dubnu 2022, na otázky ani témata si nepamatoval. K dalšímu dotazu, zda žalobce vykonal přijímací pohovor a jak v něm odpovídal, žalobce sdělil, že nevykonal. K dotazu na průběh státní závěrečné zkoušky a téma diplomové práce žalobce uvedl, že to znamená, že musí obhájit diplomovou práci. K dotazu, jak využije získané vzdělání a znalosti v budoucnu, resp. jaké jsou plány žalobce po ukončení studia, žalobce uvedl, že se chce vrátit do Ghany a najít si lepší práci a povýšit. K dotazu na zahájení studia žalobce uvedl, že to bude v září a pokud do září nedostane vízum, požádá o studium on-line. Za podání přihlášky žalobce nic nehradil, zaplatil školné 65 000 Kč. V průběhu pohovoru byly dále zjišťovány informace o zajištění finančních prostředků. Ze sdělení žalobce vyplynulo, že si bude on sám hradit studium v České republice, a to z příjmů z jeho farmy, o kterou se bude

starat po dobu jeho nepřítomnosti bratr. Kolik bude bratrovi za to platit ještě neřešil. Žalobce vyslovil domněnku, že jeho náklady na studium v České republice, včetně ubytování a dalších životních nákladů bude činit 400 USD dohromady. Žalobce znal adresu svého ubytování na kolejích, ovšem neměl žádné poznatky o vzdálenosti tohoto ubytování od školy. V ČR ani v EU dosud nebyl, nikdy necestoval mimo Ghanu, nikdy mu nebyl zamítnut vstup do ČR nebo EU.

40. Právě komplexní vyhodnocení provedeného pohovoru vedlo správní orgány zcela oprávněně k závěru, že se nepodařilo jednoznačně ověřit motivaci žalobce ke studiu, volbě vysoké školy a studijního programu a dokonce ani výběru země, kde má studovat, resp. se nepodařilo zjistit skutečný účel žalobcova pobytu. Rozpory v odpovědích žalobce byly zjevné, nebylo třeba je hledat. Žalobce neporovnával možnost studia a studijního programu v jednotlivých zemích, dle svých slov neporovnával ani vysoké školy v ČR. V jiné odpovědi pak uvedl, že Mendelova univerzita má oproti Univerzitě Karlově lepší výzkum (aniž by jeho program byl zaměřen na výzkum) a následně uvedl 3 kritéria, podle nichž vysoké školy porovnával a kterými byly: index štěstí, bezpečnost a obsah programu. ČR si zvolil na základě indexu štěstí jednotlivých zemí, přitom ČR se v poslední době pohybuje mezi 18. až 20. místem, zatímco na 1. místě je Finsko. Z tohoto pohledu tedy nemohl být ani index štěstí tím skutečně relevantním kritériem výběru země, kde by žalobce měl zájem dále studovat. Žalobce tedy nebyl schopen podat relevantní a uvěřitelné informace o své motivaci ke studiu, výběru vysoké školy a studijního programu a dokonce ani výběru země, kde má studovat. Žalobce neobjasnil relevantním způsobem, proč si vybral danou univerzitu v České republice a konkrétní studijní program, a nedisponoval ani konkrétními informacemi o způsobu a průběhu studia (uváděl jen obecné informace). Přitom byl vyzván při pohovoru k obšírnému sdělení všeho, co ví o plánovaném studiu na české vysoké škole. Vlastní vizi a projekci do zvoleného studia nijak neupřesnil. Z uvedeného pohledu vyplynula naprostá koncepční neujasněnost studijního záměru žalobce v České republice. Z pohovoru současně nevyplývalo, že žalobce má skutečný zájem o studium na území.
41. Předložení všech náležitostí žádosti neznamena, že pobytové oprávnění bude automaticky vydáno. Mimo realizaci formálních kroků musí být cizinec také schopen, z důvodu vyloučení rizika zneužití pobytového oprávnění k jinému než deklarovanému účelu pobytu, vysvětlit motivaci ke studiu, volbu školy, studijního programu apod. Plnění budoucího účelu pobytu je třeba hodnotit i na základě znalosti budoucího studia a motivace k němu tak, aby bylo možné posoudit, zda žadatel jeví o studium skutečný zájem. V posuzované věci žalobce žádný relevantní důvod pro další studium neuvedl. Bakalářské studium dokončil již v roce 2019, aktuálně pracuje jako úředník v oblasti zadávání veřejných zakázek, a také podniká na vlastní farmě s kokosy a podobnými plodinami. Motivaci ke studiu v zahraničí, a tedy opuštění dosavadního života a finančních jistot, žalobce logicky nevysvětlil. Uváděl, že více zemí pro studium neporovnával a informace o ČR našel na Google. Hledal index štěstí v zemích, viděl tam Českou republiku a rozhodl se v ní studovat. Stejně tak se na internetu dozvěděl o studiu na Mendelově univerzitě, kterou označil za nejlepší, aniž by ji srovnával s jinými institucemi. Zvolený magisterský studijní program „International Territorial Studies“ žalobce označil za stejný s tím, v jakém oboru nyní pracuje, k doplňujícímu dotazu pak upřesnil, že o stejný obor nejde, ale jde o podobný obor. Vzhledem k tomu, že žalobce pracuje jako administrativní pracovník v oblasti veřejných zakázek, nelze mu přisvědčit v tom, že zvolený studijní program na Mendelově univerzitě (Mezinárodní teritoriální studia) je stejný s oborem, v jakém dosud žalobce pracuje.

Žalobce uváděl povšechná tvrzení ohledně volby vzdělávací instituce, která blíže nerozvedl ani k doplňujícím dotazům zastupitelského úřadu, a tedy neobjasnil, co jej vedlo k tomu, aby opustil zaměstnání a podnikání a vycestoval z domovského státu, kde má zajištěný zdroj obživy, a také rodinné zázemí (rodiče a sourozence). V zemi původu studovat nechtěl a jiné státy, vhodné pro jeho studium a další rozvoj, též neporovnával. Podle názoru žalobce je zvolený studijní program vhodný pro budoucí diplomaty a pro vládní odborníky. Takové pracovní zaměření ale žalobce nemá. Ačkoliv v průběhu pohovoru uvedl, že se chce po studiu vrátit do Ghany a najít si lepší práci a povýšit, není zřejmé, jak konkrétně si představuje využití získaného vzdělání a znalostí v budoucnosti, když nyní pracuje jako administrativní pracovník v oblasti zadávání veřejných zakázek, popř. podniká na farmě. Žalobce nebyl schopen odpovědět, jak mu má konkrétně pomoci zvolený studijní program v jeho kariéře. Studijní program není stejný, jako jeho stávající zaměstnání. Rozhodnutí studovat na Mendelově univerzitě není výsledkem žalobcovy vlastní pečlivě provedené rešerše a dobře uvažovaného rozhodnutí. V záležitosti volby konkrétní univerzity si žalobce nevytvořil vlastní názor, který by opíral o jasné argumenty. Zmatečně vypovídal také ve vztahu k přijímacímu řízení, kdy nejprve uvedl, že vykonal přijímací zkoušku online v dubnu 2022, ovšem témata a otázky si nepamatoval, a následně uvedl v rámci bližšího dotazování na téma přijímacího pohovoru, že přijímací pohovor nevykonala, jen uhradil školné ve výši 65 000 Kč. Nevysvětlena zůstala také motivace žalobce pro další studium v zahraničí, a to s odstupem 4 let od dokončení bakalářského studia v zemi původu. Navíc v situaci, kdy je řádně zaměstnán a provozuje vlastní farmu s kokosy a dalšími plodinami. Zaměstnání i farmu by musel opustit. Dohled nad chodem farmy by přenechal za úplatu bratrovi, popř. dalším zaměstnancům. Žalobce nepřesvědčil, že by disponoval ani dostatečnými informacemi ohledně studia na Mendelově univerzitě a zvoleném studijním programu. Nezvládl přesvědčivě vysvětlit, proč se rozhodl studovat v ČR a právě na Mendelově univerzitě. Studium neporovnával s jinými zeměmi a jinými vzdělávacími institucemi. Z průběhu pohovoru je přitom jednoznačně patrná snaha zastupitelského úřadu o zjištění podstatných informací. Žalobci byly otázky opakovány, resp. kladeny doplňující otázky tak, aby odpovědi žalobce nebyly jen obecné a stručné. Žalobci bylo umožněno uplatnit relevantní tvrzení k prokázání účelu pobytu v maximálním rozsahu. Správní orgány se tedy dostatečně snažily ozřejmit skutkový stav, aby jej mohly věrohodně vyhodnotit. Odpovědi žalobce však byly natolik nedostatečné, že vedou bezpochyby k domněnce, že povolení k dlouhodobému pobytu nebude sloužit požadovanému účelu.

42. Drobné nepřesnosti uváděné při pohovoru např. z důvodu nervozity jsou zpravidla tolerovány a nemají vliv na objektivní posouzení žádosti. Pokud však žadatel uvádí nepřesnosti v základních informacích týkajících se deklarovaného účelu pobytu, některé důležité údaje nesdělí vůbec a odpovědi jsou neurčité a příliš povšechné, pak takový postup již nelze odůvodňovat nervozitou či nesprávným postupem správního orgánu. V zájmu cizince je sdělit relevantní a co možná nejpresnější informace vedoucí k individuálnímu posouzení jeho žádosti tak, aby nevyvstaly pochybnosti o jeho faktickém účelu pobytu na území. Je pochopitelné, že žadatel nemusí znát detailní informace o budoucím pobytu na území, když zde nikdy nebyl a ještě ke studiu nenastoupil, ovšem otázky směřující ke zjištění účelu jeho pobytu na území a motivaci k němu jsou v předmětném řízení stěžejní. Žalobce by měl být již v době podání žádosti v daném směru informován, resp. měl by disponovat základními znalostmi ve vztahu k účelu pobytu, tj. k obsahu studia, průběhu studia, jeho zakončení, a také

budoucímu využití. V době podání žádosti žalobce takovými dostatečnými informacemi nedisponoval. Přitom na webových stránkách školy jsou k dispozici detailní informace o obsahu studia, jeho zaměření, předmětech, průběhu a ukončení studia, a to rovněž v anglickém jazyce. Každý návštěvník stránek se tedy může s těmito informacemi seznámit.

43. V posuzované věci byl pohovor proveden v souladu se zákonem č. 326/1999 Sb., tedy za účelem zjištění objektivních skutečností, kdy žalobci byl jednoznačně ponechán prostor pro vyjádření a objasnění okolností deklarovaného účelu pobytu. Jedná se o efektivní procesní postup, jehož cílem je zjistit relevantní skutečnosti týkající se deklarovaného účelu pobytu. Takové skutečnosti může ozřejmit pouze žalobce v rámci svých tvrzení. O průběhu pohovoru byl sepsán záznam, s jehož obsahem vyslovil žalobce svým podpisem souhlas. Žádné výhrady nevznsl.
44. Bylo zcela na žalobci, jak bude vypovídat při pohovoru o své motivaci ke studiu, resp. k volbě zvoleného studijního programu a vzdělávací instituce. Právě s ohledem na to, jak žalobce vypovídal při pohovoru, vyplynuly objektivní a závažné důvody se domnívat, že deklarovaný studijní záměr (účel dlouhodobého pobytu) může představovat jen formální záminku pro získání pobytového oprávnění na území, a tedy zástěrku pro skutečný účel pobytu. Žalobcem poskytnuté informace, odůvodňující volbu studia na území, považuje soud ve shodě se správními orgány za nevěrohodné, neurčité a neopodstatněné (resp. vzájemně si protiřečící), vzbuzující pochyby o skutečném a vážném zájmu žalobce plnit tvrzený účel pobytu, když jeho úmysl studovat nebyl v řízení dostatečně a bez pochybností prokázán. Z provedeného pohovoru a konkrétních tvrzení žalobce vztahujících se k motivaci pro další studium lze právě dovodit závažné a objektivní důvody vedoucí k domněnce, že by žalobce mohl v zemi pobývat za jiným účelem, než pro který žádá o přijetí, resp. že by neplnil účel pobytového oprávnění [článek 20 odst. 2 písm. f) Směrnice 2016/801]. Takové zjištění je způsobilé k neudělení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, resp. zamítnutí takové žádosti podle § 46 odst. 5 ve spojení s § 56 odst. 1 ZPC. Zjištěné skutečnosti jsou způsobilé vyvolat pochybnosti o tom, zda žalobce bude plnit účel pobytu.
45. Soud tedy dospěl obdobně jako správní orgány k závěru, že tvrzení žalobce ohledně zamýšleného studia v České republice nebylo věrohodné. V projednávané věci měly správní orgány k dispozici důkazem (pohovorem) podloženou domněnku, že žalobce ve skutečnosti nebude plnit deklarovaný účel pobytu. Tato domněnka je dostatečná k naplnění podmínek pro neudělení víza podle článku 20 odst. 2 písm. f) Směrnice 2016/801.
46. Obiter dictum soud poznamenává, že nepřehlédl, že žádost žalobce byla zamítnuta podle § 56 odst. 1 písm. a) ZPC, tj. z důvodu, že se nepodařilo přes provedení pohovoru ověřit údaje uvedené v žádosti, resp. že se žalované nepodařilo ověřit údaj týkající žalobcem deklarovaného účelu pobytu. Tento zákonný důvod ovšem na projednávaný případ nedopadá. Zde soud připomíná dikci příslušné části ustanovení § 56 odst. 1 písm. a) ZPC, podle něhož *ministerstvo cizinci neudělí dlouhodobé vízum, jestliže se cizinec na požádání ministerstva nebo zastupitelského úřadu nedostaví k pohovoru nebo nepředloží ve stanovené lhůtě doklady za účelem ověření údajů uvedených v žádosti o dlouhodobé vízum nebo jestliže se i přes provedení pohovoru nebo vyhodnocení předložených dokladů nepodaří tyto údaje ověřit*. Pokud totiž měly správní orgány důvodné pochybnosti ohledně toho, zda žalobce bude plnit účel pobytu, měly žádost zamítnout z důvodu uvedeného v § 56 odst. 1 písm. h) ZPC, podle kterého *ministerstvo*

cizinci neudělí dlouhodobé vízum s výjimkou víza podle § 33 odst. 3 ZPC), jestliže jsou zjištěny skutečnosti nasvědčující tomu, že cizinec po skončeném pobytu stanoveného dlouhodobým vízem neopustí území nebo že dlouhodobé vízum hodlá zneužít k jinému účelu, než je uveden v žádosti o udělení dlouhodobého víza. Poslední ustanovení totiž odpovídá výše uvedenému článku Směrnice 2016/801; výraz „jsou zjištěny skutečnosti“ je třeba v souladu s uvedenou směrnicí vykládat tak, že správní orgán má k dispozici důkazy nebo závažné a objektivní důvody. Z dikce ustanovení § 56 odst. 1 písm. h) ZPC přitom jakkoliv nevyplývá pro správní orgány povinnost zjišťovat konkrétní skutečnosti o tom, za jakým konkrétním účelem hodlá žalobce pobyt zneužít (k tomu srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. 3. 2018, č.j. 6 A 85/2015 – 34). Žalobce nicméně tuto nezákonnost v žalobě nenamítal, a soud tak není oprávněn k ní přihlížet. Ostatně, i kdyby namítnuta tato okolnost byla, ke zrušení rozhodnutí žalované by v daném případě nevedla, neboť výsledek řízení by byl stejný i při užití odpovídající právní úpravy (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2009, č.j. 8 Afs 51/2007 – 87).

47. Z usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 28. 7. 2009, č.j. 8 Afs 51/2007 – 87, mimo jiné vyplývá, že soud nezruší takové rozhodnutí, u něhož je možné bez rozsáhlejšího doplňování v řízení dospět k závěru, že při užití ustanovení, které na věc nedopadá, by výsledek řízení při užití odpovídajícího práva byl týž. Použití nesprávného ustanovení tedy způsobuje nezákonnost rozhodnutí, pro kterou musí být zrušeno, pouze v případě, že mohlo mít za následek nesprávné posouzení rozhodujících skutkových či právních otázek. V daném případě taková situace nenastala. V případě správné aplikace § 56 odst. 1 písm. h) ZPC by výsledek řízení zůstal stejný, tj. povolení k dlouhodobému pobytu by žalobci nebylo uděleno.
48. Soud rozumí argumentačnímu závěru žalované v tom, že se nepodařilo ověřit údaje uváděné žalobcem v žádosti, týkající se jím deklarovaného studijního účelu pobytu na území (§ 56 odst. 1 písm. a) ZPC]. Smyslem pohovoru je skutečně ověření, zda má žadatel skutečný a vážný zájem o pobyt, o který žádá, a zda má v úmyslu plnit deklarovaný účel pobytu. V tomto směru se tedy rozhodné skutečnosti nepodařilo prokázat. Ovšem z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá potřeba rozlišovat podobné situace. Konkrétně z rozsudku NSS ze dne 6. 11. 2024, č.j. 6 Azs 38/2024 – 28, vyplývá, že *je třeba rozlišovat situaci, kdy se nepodařilo údaje uvedené v žádosti o udělení dlouhodobého víza ověřit dle § 56 odst. 1 písm. a) in fine ZPC, a situaci, kdy měl správní orgán pochybnosti o skutečném účelu žádosti, tedy účelu tvrzenému cizincem v žádosti „neuvěřil“ ve smyslu § 56 odst. 1 písm. h) téhož zákona. Požadavek na doložení skutečností uvedených v žádosti, resp. jejich ověření ve smyslu § 56 odst. 1 písm. a) ZPC musí být objektivně splnitelný. Motivaci, která je vnitřním vztahem k žádoucí vnější skutečnosti, však objektivně ověřit nelze, neboť není ve vnějším světě nijak zachycena.*
49. Soud ještě připomíná, že vzhledem k tomu, že se v textu připomínané judikatury a i v zákoně o pobytu cizinců velmi často objevuje slovo „vízum“, popř. „dlouhodobé vízum“, místo „povolení k dlouhodobému pobytu“, o něž se v této věci jedná, dikci ustanovení § 46 ZPC, které se k oběma institutům vztahuje. Podle § 46 odst. 1 ZPC pro povolení k dlouhodobému pobytu platí obdobně ustanovení § 31 odst. 1 písm. a) až e), § 33, § 34, § 37, § 38, § 55, § 56, § 58 odst. 3 a § 62 odst. 1 vztahující se k dlouhodobému vízu. Podle § 46 odst. 5 ZPC platí pro povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia na území (§ 42d) obdobně i odst. 1 věta druhá a § 37, § 55, § 56 odst. 1 písm. a) až c), e), g), h), l) a m), § 56 odst. 2 písm. a) a § 62 odst. 1 vztahující se rovněž k dlouhodobému vízu.

50. Na shora uvedené závěry pak nemají vliv další námitky žalobce. Především není pravdivé tvrzení žalobce v tom, že správní orgány vycházely pouze z výsledku pohovoru se žalobcem. Žalobce byl v souladu s § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vyrozuměn výzvou ze dne 7. 9. 2023, že se může seznámit s podklady pro rozhodnutí, vyjádřit se k nim, případně navrhnout jejich doplnění. V této výzvě byl proveden také výčet podkladů, z nichž měl správní orgán při svém rozhodování vycházet, a které tvoří součást správního spis. Žalobce osobně výzvu převzal dne 26. 9. 2023, avšak nevyužil svého práva seznámit se s poklady rozhodnutí. Není tedy pravdou, že bylo vycházeno pouze z výsledku pohovoru se žalobcem, nicméně skutečnosti zjištěné při pohovoru byly stěžejním podkladem pro vydání rozhodnutí (§ 169k odst. 1 ZPC). Žalobci nebylo vytýkáno, že by jím předložené podklady nesplňovaly obligatorní náležitosti předkládané žádosti, nicméně při pohovoru se nepodařilo prokázat studijní účel pobytu. Přitom bylo plně k dispozici žalobce, jak bude vypovídat, a zda přesvědčivě vysvětlí svoji motivaci ke zvolenému studiu. Žalobce mohl svá práva uplatnit v plné míře. Žalobce však nepodpořil svá tvrzení relevantní a smysluplnou argumentací. Neobjasnil, proč se rozhodl právě pro dané studium na Mendelově univerzitě. Posuzování žádosti ve vztahu k budoucímu plnění účelu pobytu je náročné, neboť se musí posuzovat teprve budoucí chování žadatele, který na území ještě nikdy nebyl. Soud má zato, že ve věci byl dostatečně zjištěn skutkový stav v souladu s § 3 správního řádu. Žádost žalobce o povolení k dlouhodobému pobytu byla posouzena objektivně.
51. Žalobce v žalobě dále upřesňoval zaměření svého již ukončeného bakalářského studia tak, že ho přirovnal i ke zvoleného magisterskému programu na Mendelově univerzitě, jenž je podle něj stejně zaměřený. Soud k tomu uvádí, že žaloba (ani odvolání ve správním řízení) neslouží k uvádění nových skutkových okolností rozhodných pro kladné vyřízení žádosti. Žalobce měl všechny rozhodné skutečnosti v míře dostatečné pro kladné vyřízení jeho žádosti o povolení dlouhodobého pobytu za účelem studia tvrdit a dokládat již v prvotní žádosti. Je vyloučeno, aby žalobce uplatňoval v žalobě (popř. v průběhu odvolacího řízení) takové skutečnosti a důkazy, o kterých věděl již v průběhu správního řízení v prvním stupni a mohl je bez potíží uplatnit. Zástupce žalobce v podstatě v žalobě (odvolání) doplňuje některé informace týkající se deklarovaného účelu pobytu žalobce a jeho motivace k němu, přitom však objasňuje skutečnosti, které měl uvést sám žalobce v průběhu pohovoru, popř. v rámci vyjádření se k podkladům pro vydání rozhodnutí, což neučinil. Jedná se o účelový postup. Žalobce vyjádřil svým podpisem souhlas se záznamem z pohovoru a obsahem zachycených odpovědí. Nelze akceptovat, aby zvolený zástupce doplňoval v žalobě (v odvolání) některé informace týkající se deklarovaného účelu pobytu žalobce na území a jeho motivaci k němu, resp. objasňoval skutečnosti, které měl uvést sám žalobce v průběhu pohovoru, popř. ve vyjádření se k podkladům rozhodnutí.
52. Žalobce v žalobě nově také uvedl, že mu studium v České republice přinese nové znalosti, informace a vědomosti, které mu pomohou zlepšovat podnikání a povznést ho na další úroveň. I v případě tohoto nového tvrzení soud odkazuje na již shora provedený výklad, kdy nelze akceptovat, aby zástupce žalobce objasňoval skutečnosti, které měl uvést sám žalobce.
53. Žalobce dále uvedl, že má zato, že své úvahy ohledně studia a účelu pobytu uvedl dostatečně a takto v obecné rovině polemizoval se závěry správních orgánů. Soud se ztotožnil se závěry správních orgánů a na rozdíl od žalobce se domnívá, že při pohovoru hovořil o studijních předmětech a průběhu zvoleného studia obecně a nedostatečně, přičemž pokud by měl o studium skutečný zájem, hovořil by v mnohem

větším detailu. Věc je třeba posuzovat komplexně a nikoliv „vyzobávat“ jednotlivé informace a sdělení v průběhu pohovoru. Pohovor byl veden objektivně a v souladu s právními předpisy. Jeho smyslem bylo ověřit, zda má žalobce skutečný a vážný zájem o pobyt za účelem studia. Žalobci byly při pohovoru kladeny zcela relevantní dotazy. Pohovor nebyl veden jakkoliv tendenčně. Je pravdou, že žalobce ve správním řízení nenavrhoval jiné důkazní návrhy či podklady pro rozhodnutí. Vedle splnění obligatorních náležitostí žádosti byl stěžejním podkladem rozhodnutí právě pohovor se žalobcem, resp. skutečnosti zjištěné při tomto pohovoru (zaznamenané v záznamu o pohovoru). Nelze přisvědčit žalobci v tom, že dle něj údajně z pohovoru nevyplyvá závěr o tom, že deklarovaný studijní záměr žalobce představuje záminku pro získání pobytového oprávnění na území.

54. Je pravdou, že žalobce doložil veškeré požadované dokumenty, resp. předložil dostatek podkladů ke své žádosti, přičemž kontrolou těchto podkladů nebylo shledáno žádné pochybení. Doložení veškerých požadovaných dokumentů je samozřejmě náročné na čas i peníze, jak uváděl žalobce, nicméně tyto kroky ještě neprokazují motivaci žalobce k plnění deklarovaného účelu pobytu na území. Povinnost doložit k žádosti o povolení dlouhodobého pobytu veškeré požadované dokumenty vyplývá z § 31 a násl. ZPC. Předložení všech dokumentů tak, aby žádost měla všechny povinné náležitosti, je předpokladem k tomu, že se bude moci ministerstvo žádostí vůbec zabývat. Ověření deklarovaného účelu a zjištění skutkového stavu věci je pak následně cílem řízení o udělení pobytového oprávnění, které je zahájeno až podáním žádosti se všemi formálními náležitostmi. Předložení všech náležitostí k žádosti (splnění obligatorních náležitostí) jakkoliv nevyvrací riziko zneužití pobytového oprávnění. Skutečnou motivaci ke studiu žalobce neprokazuje tím, že obětoval čas, peníze i energii, aby mohl podat žádost s obligatorními náležitostmi. Pokud žalobce investoval čas, energii a peníze k realizaci plánovaného studia, pak bylo možné také očekávat, že bude znát okolnosti budoucího studijního pobytu a dokáže věrohodně zdůvodnit a prezentovat svůj zájem o něj, což se nestalo.
55. Zamítnutí žádosti žalobce nebude mít nepříznivý či nepřiměřený dopad do žalobcova rodinného a soukromého života ve smyslu § 46 odst. 5 věta druhá ZPC. Pokud žalobce nebude moci prezenčně nastoupit ke studiu magisterského programu na Mendelově univerzitě (bude studovat on-line), nebude nucen vycestovat do země původu, neboť na území ČR dosud nepobývá. Neudělení povolení k dlouhodobému pobytu neznamena nemožnost studia v budoucnu.
56. K argumentaci bodem 14 preambule Směrnice 2016/801 soud podotýká, že nezpochybňuje účel směrnice, jímž má být zjednodušení a zlepšení podmínek vstupu do Evropské unie pro příslušníky třetích zemí za účelem studia a stáží. Současně ale poukazuje na bod 41 odůvodnění směrnice: *„[v] případě pochybností ohledně důvodů žádosti o přijetí by členské státy měly mít možnost provést příslušné kontroly nebo požadovat doložení některých skutečností, tak aby v jednotlivých případech mohly posoudit, jakému výzkumu, studiu, stáži, dobrovolnické službě, programu výměnných pobytů žáků nebo vzdělávacímu projektu či činnosti au-pair se žadatel hodlá věnovat, a mohly bojovat proti zneužívání nebo nesprávnému využívání řízení, které stanoví tato směrnice.“* Naplňování účelu směrnice tedy neznamená, že by mohla být zneužívána k jiným účelům, jak se lze důvodně domnívat v případě žalobce.
57. Pokud jde o odkaz žalobce na čl. 26 Všeobecné deklarace lidských práv, podle které má každý právo na vzdělání, soud k ní uvádí, že žalobci nikdo neupírá jeho právo na vzdělání. Z deklarace ovšem neplyne žádné subjektivní právo na studium v České

republice. Aby bylo žalobci umožněno studium v České republice, je třeba splnit vnitrostátní a unijní podmínky, které žalobce nesplnil.

VI. Závěr a náklady řízení

58. Soud tedy shledal námitky žalobce neopodstatněnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
59. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 29. srpna 2025

JUDr. Kateřina Mrázová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně

